

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/207/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6414214077
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6414214077.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a sudcov Mgr. Štefana Baláža a JUDr. Alexandra Mojša v právnej veci navrhovateľky M. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom M. V. XX, XXX XX A., t. č. bytu N. E. XXX, XXXXX Y., W., v konaní právne zastúpenej JUDr. Luciou Sklenárovou, advokátkou, Advokátska kancelária so sídlom SNP 94, 965 01 Žiar nad Hronom proti povinnému z vyživovacej povinnosti R. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q. 2, XXX XX A., právne zastúpeného Mgr. et Mgr. Líviou Šouc Kostovou, advokátkou, Advokátska kancelária so sídlom Pod Donátom 5, 965 01 Žiar nad Hronom, v konaní o zvýšenie výživného, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 12C/207/2014-338 zo dňa 13. 03. 2018, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým uložil otcovi navrhovateľky povinnosť prispievať na jej výživu zvýšeným výživným (výrok I.), vo výroku o zameškanom výživnom (výrok III.) a vo výroku o náhrade trov konania (výrok IV.); potvrdzuje.

II. Výrok, ktorým okresný súd návrh navrhovateľky vo zvyšku zamietol (výrok II.) zostáva nedotknutý.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil povinnosť otcovi navrhovateľky R. N. prispievať na výživu navrhovateľky M. N., nar. XX. XX. XXXX zvýšeným výživným vo výške 150,- € mesačne v období od 09. 12. 2014 do 01. 09. 2017, a vo zvyšku návrh navrhovateľky zamietol.

2. Zameškané výživné v sume 1.800,71 € povolil otcovi navrhovateľky zaplatiť v splátkach po 100,- € mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci k rukám navrhovateľky až do zaplatenia pod hrozbou straty výhody splátok.

3. O trovách konania rozhodol okresný súd tak, že navrhovateľke priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

4. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia okresný súd konštatoval, že naposledy bolo rozhodnuté o výške výživného v sume 95,- € rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 8P/217/2009-56 zo dňa 29. 07. 2009. V tom čase bol otec navrhovateľky zamestnaný do 31. 01. 2009 v spoločnosti K. E. Z., s. r. o., kde dosahoval príjem priemerne 783,03 € mesačne v čistom (č. l. 42 spisu sp. zn. 8P/217/2009) a od 04. 02. 2009 pracoval v spoločnosti T. L., spol. s r. o., kde jeho príjem bol priemerne 664,85 € mesačne v čistom (č. l. 38 spisu sp. zn. 8P/217/2009). Zdravotné problémy v tom čase nemal. Otec navrhovateľky v tom čase býval u rodičov, ktorým prispieval 2.500,- Sk mesačne v pôvodne platnej mene, cestoval za prácou do F., ale výdavky boli hradené zamestnávateľom. Matka navrhovateľky už v

tom čase podnikala ako živnostníčka, v roku 2007 bola základom dane podľa daňového priznania suma 93.565,- Sk v pôvodne platnej mene a v roku 2008 suma 71.997,- Sk v pôvodne platnej mene (č. l. 23 a 28 spisu sp. zn. 8P/217/2009). Navrhovateľka bola v tom čase maloletá a bola žiačkou 1. ročníka gymnázia, zdravotné problémy nemala.

5. Po vykonanom dokazovaní mal súd za preukázané, že navrhovateľka v čase podania návrhu i v čase rozhodovania súdu prvej inštancie bola študentkou denného štúdia na odbornej akadémii v zahraničí. Bolo preukázané, že ide o štúdium na sociálno-pedagogickom „seminári“, ktoré pozostáva z dvoch komponentov: praktické vzdelávanie v práci ako praktikantka v sociálno-pedagogickom zariadení (denne) a teoretické vzdelávanie vyučovaním na odbornej akadémii v rozsahu 10 hodín v týždni počas školského roka (č. l. 36, 37, 44 a 71 spisu). Z potvrdenia k dátumu 18. 09. 2014 preto vyplýva, že navrhovateľka absolvovala ako praktikantka - vychovávateľka jednoročný/dvojročný sociálno-pedagogický seminár na odbornej akadémii pre sociálnu pedagogiku v hlavnom meste krajiny Y., ktorú časť vzdelávania bola ukončená 31. 07. 2015. Na sociálno-pedagogický seminár nadväzuje dvojročné školské vzdelávanie za vychovávateľku, ktoré je ukončené jednoročnou odbornou praxou (č. l. 4 spisu). Z vysvedčenia navrhovateľky zo dňa 28. 07. 2017 mal súd za preukázané, že absolvovanie tejto školy je v spojení s certifikátom o uznaní odbornej kvalifikácie v nemeckom a európskom kvalifikačnom rámci priradené úrovni 6 (č. l. 232 spisu). Skutočnosť, že ide o denné štúdium mal súd preukázané z jednotlivých potvrdení o štúdiu (č. l. 4 a 36 spisu - preklad č. l. 37 spisu za rok 2014/2015, za rok 2015/2016, za rok 2016/2017, za rok 2017/2018). Taktiež uvedenému nasvedčujú aj skutočnosti, že navrhovateľka v zahraničí poberala prídavok na dieťa, čo by v prípade zárobkovej činnosti zrejme nepoberala a ako dôkaz slúžilo práve vyhotovenie žiadosti matky navrhovateľky o priznaní prídavku na dieťa. Navrhovateľka poberala študentskú pôžičku a príspevok na bývanie, na čo by taktiež v prípade dostatočného príjmu nespĺnila podľa názoru súdu podmienky, keď počas tohto štúdia bolo umožnené navrhovateľke vykonávať odbornú prax.

6. Keďže návrh na zvýšenie výživného bol navrhovateľkou podaný v decembri 2014, súd v odôvodnení rozhodnutia uvádzal zistené a preukázané pomery na strane navrhovateľky a jej rodičov za jednotlivé roky až do rozhodnutia okresného súdu. V školskom roku 2018 už navrhovateľka mala príjem z praxe, ktorú aj naďalej vykonávala v Družine pre deti a mládež mesto Y.. Uvedený plat považoval okresný súd za trvalý príjem, ktorý preukazuje, že je z neho schopná pokryť svoje výdavky, teda v tomto čase mal okresný súd za to, že navrhovateľka už je schopná sama sa živiť, a to od 01.09.2017.

7. Okresný súd mal vzhľadom na vykonané dokazovanie za to, že od poslednej úpravy výšky výživného zo dňa 29. 07. 2009, ktorým bolo výživné na navrhovateľku zvýšené na sumu 95,- € mesačne sa zmenili pomery tak u navrhovateľky, ktorá je t. č. o 5 rokov staršia, študuje na odbornej akadémii v zahraničí, ako aj na strane jej otca, ktorý bol v čase poslednej úpravy výživného zamestnaný s platom priemerne 783,03 € mesačne v čistom. V čase podania návrhu na zvýšenie výživného bol živnostníkom a t. č. je zamestnaný. Preukázal a uviedol svoje príjmy za roky 2013 až 2017. V čase podnikania jeho príjem predstavoval okolo 1.000,- € mesačne v čistom, potom, ako sa zamestnal, je jeho príjem 896,41 € v čistom mesačne. Okrem niektorých preukázaných výdavkov v roku 2014 uviedol a preukázal svoje výdavky za rok 2017.

8. Nesporne mal okresný súd za preukázané, že od poslednej úpravy výživného sa navrhovateľke zvýšili výdavky spojené s výživou, ošatením, obutím, krytím výdavkov na štúdium a ubytovanie. Príjem otca sa od poslednej úpravy výživného zvýšil. Vzhľadom na preukázané zvýšenie výdavkov navrhovateľky a súčasne zvýšený príjem otca, považoval okresný súd návrh za čiastočne dôvodne podaný, ale len za obdobie, kedy nebola schopná sama sa živiť, teda za obdobie, kedy sa pripravovala na budúce povolanie, od septembra 2014 do septembra 2017. Okresný súd zdôraznil, že Zákon o rodine neviaže zánik vyživovacej povinnosti na vek dieťaťa, ale výlučne na jeho schopnosť samostatne sa živiť. Neschopnosť samostatne sa živiť však nie je možné vykladať len tak, že vyživovacia povinnosť rodičov zaniká, až keď si dieťa nájde prácu. Samotná skutočnosť, že dieťa je nezamestnané, nezakladá nárok na výživné. V súlade s ustálenou rozhodovacou praxou vyživovacia povinnosť k dieťaťu zaniká ukončením prípravy dieťaťa na jeho budúce povolanie, čím treba rozumieť najmä ukončenie štúdia na strednej škole, učilišti, prípadne na vysokej škole dennou formou štúdia. Pokiaľ dieťa popri riadnom zamestnaní študuje nie dennou formou, alebo vykonáva doplňujúce kurzy k zamestnaniu, či iný druh nadstavby, tak vyživovacia povinnosť daná nie je. Na druhej strane, ak dieťa popri dennom štúdiu pracuje brigádnicou, tak vyživovacia povinnosť daná je. Pri akomkoľvek štúdiu teda treba rozlišovať, či ide o štúdium,

ktoré smeruje k nadobudnutiu nevyhnutnej spôsobilosti k výkonu budúceho povolania, alebo o štúdium doplnkové, ktoré dieťa realizuje popri zamestnaní za účelom doplnenia jeho vzdelania.

9. Okresný súd mal ďalej za preukázané, že navrhovateľka síce ukončila stredoškolské vzdelanie s maturitou na gymnáziu, avšak nebola vyštudovaná v žiadnom konkrétnom odbore. Bolo preukázané, že po príchode do Nemecka sa zamestnala v oblasti gastronómie, resp. ako pomocná sila v McDonalde v reštaurácii Griesbrau zu Murnau ako obsluha a v hoteli Angebrau ako upratovačka a servis pri raňajkách. V tom čase začala študovať na odbornej akadémii a práve s prihliadnutím na dovtedy vykonávané brigádnické práce, a súčasne charakter a zameranie štúdia na odbornej akadémii, vyplýva, že išlo o štúdium, ktoré smerovalo k nadobudnutiu nevyhnutnej spôsobilosti k výkonu budúceho povolania. Pokiaľ mala navrhovateľka počas štúdia nepravidelné príjmy z pracovnej činnosti, alebo z výkonu praxe, ktoré vykonávala popri štúdiu, tieto príjmy jej nezabezpečili pravidelný príjem, ktorý by pokrýval všetky jej potreby, a týmto sa podľa názoru súdu nestala schopnou sama sa živiť a vyživovacia povinnosť rodičov v uvedenom období od septembra 2014 do septembra 2017 trvala. Táto vyživovacia povinnosť trvala do septembra 2017, kedy sa navrhovateľka v súvislosti s povinnou praxou ako súčasťou štúdia riadne zamestnala (teoretická príprava už v tomto roku nebola súčasťou jej štúdia) a za to dostávala pravidelný plat praktikantky, ktorý vo výške 1162,35,- € pokrýval jej nevyhnutné výdavky, teda v tomto období bola schopná vzhľadom na uvedený pravidelný príjem sama sa živiť.

10. Okresný súd zdôraznil, že mal za preukázané, že navrhovateľka mala v roku 2014 celkový príjem 676,- €, v roku 2015 bol jej celkový pravidelný príjem 680,- €, v roku 2016 poberala navrhovateľka prídavok na dieťa 190,-€ mesačne a vzhľadom na nedostatok finančných prostriedkov jej bola poskytnutá študentská pôžička vo výške 388,- € mesačne a od septembra 2016 vo výške 61,- € mesačne. V roku 2017 bola navrhovateľka taktiež poberateľkou prídavku na dieťa, študentskej pôžičky a od augusta tohto roku musela splácať študentskú pôžičku v celkovej sume 2.383,- € v splátkach po 25,- € mesačne. Až od septembra 2017 sa navrhovateľka zamestnala s príjmom okolo 1.162,35 € mesačne v Družine pre deti a mládež mesto Y., v dôsledku čoho okresný súd návrh navrhovateľky čo do zvýšenia výživného po 01. 09. 2017 zamietol. O zrušení vyživovacej povinnosti otca voči navrhovateľke súd nerozhodoval, keďže takýto návrh daný nebol.

11. Pri určení samotnej výšky výživného súd vychádzal z kritérií uvedených v § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, t. j. veku odôvodnených potrieb navrhovateľky, ako aj možnosti, schopnosti a majetkových pomerov osoby povinnej platiť výživné, teda otca navrhovateľky. Súd nemohol prihliadnúť na obranu otca, nakoľko navrhovateľka je jeho vlastnou dcérou, ku ktorej má podľa Zákona o rodine vyživovaciu povinnosť, pričom k deťom jeho manželky má vyživovaciu povinnosť ich otec. Na výživu svojich rodičov má povinnosť prispievať, ak to nevyhnutne potrebujú. Otec navrhovateľky sám uviedol, že jeho rodičia poberajú starobné dôchodky. Preukázal výšku starobného dôchodku svojej matky, ktorá poberá starobný dôchodok a vdovský dôchodok, potvrdil, že má aj brata, ktorý sa taktiež stará o matku a prispieva jej. Pokiaľ má však otec navrhovateľky dieťa, ktoré je nezaopatrené, nemôže uprednostňovať výživu svojej matky, resp. rodičov (ktorí poberali starobné dôchodky a po úmrtí otca matka poberá starobný a vdovský dôchodok) pred výživou svojho dieťaťa. Navyiac, otec navrhovateľky potvrdil, že neplatil ani výživné, na ktoré bol už predchádzajúcim rozhodnutím súdu zaviazaný. Výživa navrhovateľky počas obdobia celého štúdia bola teda len na jej matke, preto výšku ustálenú v rozhodnutí považoval za primeranú možnostiam a schopnostiam otca navrhovateľky, pričom prihliadol aj na vývoj životných nákladov.

12. Vzhľadom k tomu, že návrh bol podaný dňa 08. 12. 2014 až do rozhodnutia súdu (dňa 13. 03. 2018) vzniklo otcovi navrhovateľky zameškané výživné v celkovej sume 1.800,71 € ako rozdiel medzi sumou 150,- € určenou súdom ako zvýšené výživné a sumou 95,- €, teda výživným určeným dosiaľ právoplatným rozhodnutím. Uvedený rozdiel 55,- € mesačne okresný súd vynásobil počtom mesiacov odo dňa 08. 12. 2014 až do 13. 03. 2018 a na celkovú sumu zameškaného výživného povolil otcovi navrhovateľky splátky vo výške 100,- € mesačne, ktoré je povinný zasielať k rukám navrhovateľky vždy do 20. dňa v mesiaci až do zaplatenia pod následkom straty výhody splátok.

13. Rozhodnutím súdu došlo k zmene rozhodnutia Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 8P/217/2009-56 zo dňa 29. 07. 2009.

14. Na záver okresný súd zdôraznil, že nemohol vziať do úvahy pri rozhodovaní o výživnom na navrhovateľku doklady, ktoré preukazovali výdavky na deti manželky otca navrhovateľky, ak ide o

výdavky, ktoré preukazujú výšku vyživovacej povinnosti rodičov týchto detí, t. j. manželky a jej bývalého manžela. Ak sa otec bránil tým, že jeho príjmy nepokrývajú nevyhnutné výdavky, súd uviedol, že v prvom rade má otec vyživovaciu povinnosť zo zákona k vlastnému dieťaťu a pokiaľ predložil doklady o výdavkoch, ktoré vynakladá na deti jeho manželka, toto preukazuje skutočnosť, že prostriedkami na uhrádzanie výdavkov iných, okrem svojich, zrejme disponuje. Čo sa týka dokladov o nákupe potravín, oblečenia a obuvi, ktoré predložil otec navrhovateľky, tieto súd taktiež nemohol vziať do úvahy, pretože tieto doklady nie sú objektívne, nemožno z nich zistiť, či skutočne ide o výdavok konkrétne na navrhovateľku. Navyiac, ako súd uviedol vyššie, tieto dôkazy nepreukazovali výdavky otca navrhovateľky.

15. O trovách konania súd rozhodol podľa § 55 CMP, podľa ktorého súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Súd považoval za spravodlivé, aby bola náhrada trov konania priznaná navrhovateľke vzhľadom na predmet konania, pretože žiadala súd o priznanie vyššieho výživného, ktoré bolo nevyhnutné pre jej finančné fungovanie napriek tomu, že sa osamostatnila, ale rozhodla sa študovať, na čo má samozrejme právo. Otec navrhovateľky jej neprispieval počas tohto obdobia výživným, ktoré mal stanovené predchádzajúcim rozhodnutím súdu, na prvé pojednávanie sa dostavil v roku 2018, pričom konanie začalo v roku 2014. Otec s navrhovateľkou nespolupracoval, ani keď potrebovala jeho súčinnosť pri vybavovaní záležitostí v cudzine. Táto pasivita je evidentná aj počas celého konania, súd preto vzhľadom na individuálne okolnosti tohto prípadu považoval za spravodlivé, aby boli trovy konania nahradené navrhovateľke, ktorá bola súčasne v konaní úspešnou. Čo sa týka rozsahu úspešnosti súd uviedol, že navrhovateľka bola úspešná v plnom rozsahu, čo sa týka jej návrhu na zvýšenie výživného, a k zamietnutí jej návrhu došlo len v časti pokračovania vyživovacej povinnosti otca od momentu, kedy začala byť schopná sama sa živiť. Z tohto dôvodu súd rozhodol o trovách konania tak, že jej priznal proti otcovi ich plnú náhradu.

16. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec navrhovateľky - povinný z vyživovacej povinnosti. V prvom rade poukázal na to, že súd prvej inštancie sa nesprávne vypořiadal s otázkou existencie vyživovacej povinnosti jeho osoby voči navrhovateľke, a to počnúc dňom podania návrhu zo strany navrhovateľky so zreteľom na jej vek, zdravotný stav, štúdium a súčasne sústavnosť prípravy na povolanie, ako aj reálnu schopnosť sa zamestnať a vykonávať pracovnú činnosť, ako aj na jej odôvodnené potreby a jeho možnosti, schopnosti a majetkové pomery. Z vykonaného dokazovania nevyplývala podľa neho zákonná povinnosť plniť si voči navrhovateľke vyživovaciu povinnosť, nakoľko v čase podania návrhu bola navrhovateľka schopná sama sa živiť. Navrhovateľka totiž v čase jej príchodu, ako aj počas celého pobytu v Nemecku bola schopná vykonávať a reálne vykonávala zárobkovú činnosť, pričom v tomto smere je toho názoru, že je úplne irelevantné, aké profesie navrhovateľka vykonávala. Podstatné a smerodajné je podľa jeho názoru v tomto smere výlučne iba to, že navrhovateľka bola už v čase príchodu do Nemecka vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, dosiahnuté vzdelanie a podobne, schopná samostatne sa živiť. Nie je preto daný hmotnoprávny predpoklad na určenie jeho vyživovacej povinnosti voči navrhovateľke. V tejto súvislosti poukázal na nález Ústavného súdu ČR č. k. II ÚS 3113/10. Zdôraznil, že už v roku 2012 navrhovateľka ukončila Gymnázium v Banskej Štiavnici riadnou maturitnou skúškou, pričom v septembri 2012 začala navštevovať vysokú školu v Bratislave, ktorú následne ukončila v januári 2013 a až následne odišla za matkou do Nemecka, kde začala pracovať a až počas výkonu práce sa zapísala na odbornú akadémiu. Navyiac, počas absolvovania odbornej akadémie dostávala plat praktikantky vo výške 400,- € vrátane ďalších príspevkov. Navrhovateľka zároveň neverifikovala charakter odbornej akadémie, ani to, či odbor, ktorý navštevuje je dennej, alebo diaľkovej formy a školu, ktorá navrhovateľka navštevuje nemožno podľa jeho názoru stotožňovať s univerzitou, prípadne vysokou školou a vzdelávanie, ktoré absolvovala, nemožno považovať za sústavnú prípravu na povolanie.

17. Zároveň doplnil, že podľa jemu dostupných informácií navrhovateľka netrpí žiadnymi zdravotnými komplikáciami, resp. problémami, ktoré by mali za následok reálnu závislosť na výžive od svojich rodičov, a ktoré by predpokladali existenciu základnej hmotnoprávnej podmienky na určenie výživného pre plnoleté dieťa. Podľa jeho názoru je navrhovateľka schopnou osobou, ktorá je schopná sa o seba, ako aj svoje potreby, postarať sama. Nemôže byť na jeho ujmu to, že navrhovateľka cíti subjektívnu potrebu vzdelávať sa a v budúcnosti byť zamestnaná v konkrétnom odbore, ako aj na území Nemecka. Má za to, že ako rodič si voči navrhovateľke splnil všetku zo zákona danú vyživovaciu povinnosť a už v dobe podania návrhu bolo potrebné, aby navrhovateľka prevzala sama zodpovednosť za vlastný život, za svoju súčasnú a prípadne aj budúcu prácu a najmä za výživu vlastnej osoby. Poukázal v tejto súvislosti na ust. § 75 ods. 2 Zákona o rodine, podľa ktorého nemožno výživné priznať, ak by bolo v

rozpore s dobrými mravmi. Vzdelávanie, ktorého sa navrhovateľka zúčastnila, však podľa neho mohla absolvovať aj na území Slovenska s podstatne nižšími nákladmi. Poukázal na to, že navrhovateľka má 26 rokov, je v produktívnom veku a napriek tomu sa žiadnym spôsobom nepodieľala na výžive vlastnej osoby, a to ani sčasti. Uvedené nezohľadnil ani okresný súd, ktorý je povinný prihliadať nielen na odôvodnené potreby oprávneného, ale aj na schopnosti, možno a majetkové pomery povinného. Súd prvej inštancie sa nedostatočným spôsobom vysporiadal s oprávnenými nákladmi navrhovateľky, a to najmä z dôvodu, že navrhovateľka podstatnú časť svojich nákladov za jednotlivé roky neverifikovala žiadnym spôsobom, ako aj z dôvodu, že súd prvej inštancie sa žiadnym spôsobom nevyporiadal s oprávnenosťou a odôvodnenosťou navrhovateľkiných nákladov, a to najmä s poukazom na jej vek, zdravotný stav, ako aj existenciu jej reálnych schopností a možností sa sčasti podieľať na svojich nákladoch samostatne. Suma slúžiaca na pokrytie životných potrieb u navrhovateľky dosahuje výšku 980,90 €, teda ide o sumu predimenzovanú, trojnásobne vyššiu, ako je životné minimum v Nemecku na jednu dospelú osobu. Navyiac v rozhodnutí absentuje zistenie komplexných majetkových pomerov jeho osoby, ako aj u navrhovateľky, a to napriek tomu, že aj tieto okolnosti sú právne relevantné pre určenie výšky výživného a je potrebné ich preukázať náležitým objektívnym spôsobom.

18. Na záver otec navrhovateľky namietal nesprávne rozhodnutie aj vo vzťahu k náhrade trov konania. Zdôraznil, že v mimosporových konaniach platí zásada, že každý z účastníkov konania znáša trovy konania sám, a to s výnimkou ustanovení §§ 53 až 55 CMP. Nie je ani zrejmé, čo bolo podkladom pre rozhodnutie o náhrade trov a na základe akých skutočností tak súd rozhodol. Mal za to, že súd sa nedostatočným spôsobom vysporiadal so základným hmotnoprávnym predpokladom na priznanie výživného pre navrhovateľku ako plnoleté dieťa a jeho rozhodnutie je arbitrárne, nedostatočne odôvodnené, v dôsledku čoho bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces, ktoré je zaručené článkom 6 a nasl. Ústavy SR, ako aj článkom 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

19. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alebo aby rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh v celom rozsahu zamietne.

20. Navrhovateľka v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že s odvolaním a dôvodmi v ňom uvedenými nesúhlasí, naopak plne sa stotožňuje so závermi súdu a jeho rozhodnutím. Dôkazmi v konaní preukázala svoj nárok, nakoľko sa sústavne pripravovala na budúce povolanie a bola odkázaná na výživu rodičov. Je študentkou denného štúdia, čo preukázala potvrdeniami o návšteve školy a pokiaľ sa týka jej príjmov, tieto boli len príležitostné a nepostačovali na zabezpečenie všetkých nevyhnutných výdavkov. Z dôkazov jednoznačne vyplýva, že nebola schopná sama sa živiť a bola odkázaná na výživu rodičov, pretože popri štúdiu nemala možnosť sa zamestnať v trvalom pracovnom pomere a jej príjem za výkon praxe nepokrýval tie náklady, ktoré mala. Popri škole sa vždy snažila si privyrobiť, ktorá skutočnosť jej nemôže byť na ťarchu. Plat praktikanta nemožno hodnotiť ako príjem, z ktorého by bola schopná sama sa živiť aj vzhľadom na nevyhnutné preukázané výdavky, ktoré sú v Nemecku vyššie, ako na území Slovenskej republiky. Jej náklady boli primerané vzhľadom na všetky okolnosti. Počas celého konania povinný namietal, že jej štúdium nie je denným štúdiom, ale že ide o kurz a podobne, čo však bolo vyvrátené potvrdeniami o návšteve školy, ako i charakteristikou štúdia, ktoré je vlastne duálnou formou vzdelávania. Išlo teda o sústavnú prípravu na budúce povolanie, ktoré ju na trhu práce zvýhodní a umožní jej vykonávať kvalifikovanú prácu. Naopak je v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ jej otec poukazuje na to, že musí vyživovať dve cudzie deti, voči ktorým si ich biologický otec neplní vyživovaciu povinnosť a ktoré študujú, hoci na jej výživu sám neprispieva napriek tomu, že jeho pomoc potrebovala. Navrhla, aby odvolací rozsudok okresného súdu potvrdil a priznal jej náhradu trov odvolacieho konania.

21. Otec navrhovateľky v písomnom vyjadrení k vyjadreniu navrhovateľky uviedol, že naďalej zotrváva na všetkých svojich argumentoch a stanoviskách, ktoré prezentoval vo svojom odvolaní a opätovne poukázal na všetky skutočnosti v ňom uvedené.

22. Dňom 01. 07. 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej v texte „CMP“), ktorý v zmysle § 395 ods. 1 upravuje, že tento zákon platí aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

23. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok - ďalej v texte len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak.

24. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie otca navrhovateľky v zmysle § 65 a § 66 CMP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (á contrario) CSP rozsudok prvej inštancie v napadnutom rozsahu (výrok I., III., IV.) podľa § 387 ods. 1 CSP v spojení s § 2 CMP ako vecne správny v celom rozsahu potvrdil.

25. Podľa § 62 ods. 1 a 2 zák. č. 36/2005 Z. z. (ďalej v texte aj „Zákon o rodine“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

26. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

27. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

28. Odvolací súd preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a aplikujúc ust. § 387 ods. 1 CSP považuje rozhodnutie okresného súdu v napadnutom rozsahu za vecne správne, stotožňuje sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, konštatuje správnosť dôvodov a právnych úprav, na základe ktorých súd prvej inštancie rozhodol a na dôvody v rozhodnutí uvedené v bodoch 14. až 45. odkazuje.

29. Otec navrhovateľky ako povinný výživným vo vzťahu k plnoletému dieťaťu - navrhovateľke namietal absenciu základného hmotnoprávneho predpokladu na určení vyživovacej povinnosti pre plnoleté dieťa, nakoľko podľa jeho tvrdenia už v čase podania návrhu bola navrhovateľka schopná sama sa živiť. Nie je pravdou, že okresný súd sa s uvedeným hmotnoprávnym nárokom nezaoberal, prípadne sa s ním nevysporiadal, ak v bode 39. odôvodnenia výslovne konštatuje, na základe akej právnej úpravy a na základe akých právnych úvah dospel k tomu, že v čase podania navrhovateľka nebola schopná sama sa živiť, v dôsledku čoho jej vznikol nárok na plnenie vyživovacej povinnosti zo strany jej rodičov. Výslovne konštatoval a s uvedeným právnym záverom sa stotožňuje i odvolací súd, že vyživovacia povinnosť rodičov nezaniká, kým si dieťa nenájde prácu. Ani samotná skutočnosť, že dieťa je nezamestnané totiž nezakladá nárok na výživné, naopak ani to, že dieťa vykonáva odbornú prax v rámci prípravy na budúce povolanie, nemožno bez ďalšieho považovať za prácu, ktorá zabezpečuje príjem dieťaťa v takom rozsahu, aby bolo možné konštatovať, že je schopné samé sa živiť. Zákon o rodine neupravuje pojem a charakteristiku inštitútu prípravy dieťaťa na budúce povolanie, avšak v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou, vyživovacia povinnosť k dieťaťu zaniká ukončením prípravy dieťaťa na jeho budúce povolanie, čím treba rozumieť najmä ukončenie štúdia na strednej škole, učilišti, prípadne na vysokej škole dennou formou štúdia. Závery uvedené v bode 39. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nespochybnilo ani odvolanie otca navrhovateľky a ani odkaz na rozhodnutia, ktoré v ňom boli citované. Bez ohľadu na skutočnosť, že nález Ústavného súdu ČR nepatrí do ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít v zmysle článku 2 CSP (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/129/2017) odvolací súd konštatuje, že napriek tomu i uvedený nález nespochybňuje vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia. Navrhovateľka totiž ukončila stredné všeobecné vzdelanie ukončením štúdia na gymnáziu maturitnou skúškou, teda neukončila štúdium na strednej škole, prípadne učilišti, či na vysokej škole dennou formou štúdia, nemožno mať ani za to, že by ukončením gymnázia maturitnou skúškou dosiahla najvyšší stupeň vzdelania v bežnom vzdelávacom procese, odvolací súd totiž dodáva, že vyživovacia povinnosť rodičov k deťom zásadne trvá po celú dobu prípravy dieťaťa na budúce povolanie, pokiaľ je táto doba spoločensky odôvodnená. V preskúmanom prípade odvolací súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by dovoľovali záver, že navrhovateľka zneužíva inštitút výživného, pretože v období od septembra 2014 absolvuje prípravu na budúce povolanie a rozširovala si svoje vzdelanie v súlade s jej ústavným právom zaručujúcim článok 2 dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podľa ktorého nikomu sa nesmie odoprieť právo na vzdelanie a článok 42 ods. 1 Ústavy SR, podľa ktorého má každý právo na slobodnú vôľu povolania a prípravu naň. Len samotná skutočnosť, že dieťa nadobudlo pracovnoprávnu spôsobilosť, nemá vplyv na zánik vyživovacej povinnosti rodičov. Rovnako nestačí preukázanie skutočnosti, že dieťa už je

schopné nejakej, hocijakej zárobkovej činnosti. Zákon uprednostňuje záujem oprávneného dieťaťa, preto v prípade, ak sa dieťa rozhodne pokračovať v ďalšom vzdelávaní, hoci už ukončilo prípravu na konkrétne povolanie (gymnázium), povinnosť rodičov vyživovať dieťa nezaniká. Dôležitým faktorom v tomto prípade je aj tá skutočnosť, že navrhovateľka začala v septembri v roku 2014 študovať na odbornej akadémii, pričom vzhľadom na charakter a zameranie tohto štúdia, mal okresný súd za preukázané, že išlo o štúdium, ktoré smerovalo k nadobudnutiu nevyhnutnej spôsobilosti k výkonu budúceho povolania. O uvedenom svedčí aj to, že navrhovateľka od septembra 2014 začala štúdium za vychovávateľku (potvrdenie č. I. 4 a 36 spisu), a teda stala sa študentkou denného štúdia na odbornej akadémii v zahraničí. Podľa zistení okresného súdu ide o štúdium na sociálno-pedagogickom „seminári“, ktoré pozostávalo z dvoch komponentov, a to praktickej časti, kedy vykonávala navrhovateľka praktikantku v sociálno-pedagogickom zariadení, a to denne a teoretického vzdelávania vyučovaním na odbornej akadémii, teda že navštevovala ako praktikantka za vychovávateľku jednoročný/dvojročný sociálno-pedagogický seminár na odbornej akadémii pre sociálnu pedagogiku v hlavnom meste Mníchov. V nadväznosti na sociálno-pedagogický „seminár“ nadväzovalo dvojročné školské vzdelávanie za vychovávateľku, ktoré je ukončené jednoročnou odbornou praxou. Z vysvedčenia navrhovateľky zo dňa 28. 07. 2017 mal dôvodne okresný súd za preukázané, že absolvovanie tejto školy je v spojení s certifikátom o uznaní odbornej kvalifikácie v nemeckom a európskom kvalifikačnom rámci priradené úrovni 6. Skutočnosť, že ide o denné štúdium, mal súd preukázanú aj z jednotlivých potvrdení o štúdiu (č. I. 4 a 36, 44, 71 a 232 spisu). Nemožno opomenúť tú skutočnosť, že okresný súd dôvodne určil vyživovaciu povinnosť len do septembra 2017 (do 01. 09. 2017) práve z dôvodu, že od uvedenej doby sa stala schopnou sama sa živiť, nakoľko až od uvedenej doby začala poberať pravidelný príjem, ktorý je v takom rozsahu, že pokryje všetky jej základné výdavky, potreby, a predstavuje zdroj jej obživy ako príjem hlavný, nie len brigádnickou formou. Je teda zrejmé, že absolvovaním odbornej akadémie sa navrhovateľka sústavne pripravovala na svoje budúce povolanie vychovávateľky, ktoré v súčasnej dobe realizuje, vykonáva, má zaň pravidelný príjem. Práve uvedené potvrdzuje, že v jej prípade išlo o sústavnú prípravu na budúce povolanie, ak predchádzajúce dosiahnuté vzdelanie bolo len vzdelaním všeobecným (gymnázium) a po ukončení tohto všeobecného vzdelávania vykonávala navrhovateľka len pracovné pozície vyžadujúce si len základné vzdelanie (predavačka, upratovačka, pomocná sila), ktoré vykonávala v snahe zabezpečiť si príjem okrem iného aj za účelom možnosti študovať. Nemožno mať za to, že by uvedené štúdium bolo samoučelné, ktorým by si vyživovaná osoba, t. j. navrhovateľka tzv. „predlžovala mladosť“, ako na to poukazuje Ústavný súd ČR v rozhodnutí, na ktoré otec navrhovateľky poukázal v odvolaní (II ÚS 2121/14). To, že išlo o štúdium dennou formou bolo v konaní preukázané, preto ani poukaz na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre č. k. 8Co/659/2014 nie je náležitá a okresný súd zároveň uvedenú sústavnú prípravu na povolanie neodvodzoval od veku navrhovateľky, odvodzujúceho sa od Zákona o prídavku na dieťa v § 3 ods. 1 písm. a/ tohto zákona.

30. Nemožno prihliadnuť ani na argumentáciu odvolateľa, ktorý poukazoval na správanie sa navrhovateľky ako konanie v rozpore s dobrými mravmi, pretože v prejednávanom prípade navrhovateľka nielen to, že nevykonávala žiadnu zárobkovú činnosť bez ospravedliteľného dôvodu v období od septembra 2014, naopak popri štúdiu si snažila privyrobiť tak, aby mohla štúdium absolvovať a za príjem nie je možné považovať jej plat praktikantky, ak tento súvisel s jej praxou v rámci prípravy na budúce povolanie a jej odborného štúdia. Naopak práve v náleze Ústavného súdu ČR sp. zn. II ÚS 2121/14 zo dňa 30. 09. 2014 ústavný súd v rozhodnutí poukazuje na to, že štúdium, ktoré by sa malo posudzovať ako sústavná príprava na budúce povolanie, by malo slúžiť na prehlbovanie predchádzajúceho vzdelania, na ktoré spravidla nadväzuje, resp. malo by viesť k lepším budúcim vyhlídkam na získavanie prostriedkov pre svoje životné potreby prácou a môže nastať aj prípad, keď toto ďalšie štúdium na predchádzajúce štúdium priamo nadväzuje nebude. Z konkrétnych okolností je však zrejmé, že je potrebné preferovať záujem na zvýšení kvalifikácie dieťaťa, a to napr. analogicky aj štúdium na odbornej akadémii, na ktoré sa študent nepripravoval v klasickom systéme vzdelávania. Uvedené rozhodnutie tak práve možno vyložiť v prospech navrhovateľky a poukázať na to, že je nevyhnutné i v tejto prejednávanvej veci zaoberať sa konkrétnymi okolnosťami daného prípadu a zamerať sa najmä na účelnosť štúdia navrhovateľky. Možno mať za to, že štúdium splnilo svoj účel, ak sa navrhovateľka v uvedenom odbore zamestnala a dosahuje v ňom príjem, ktorý pokrýva všetky jej základné životné potreby. Naopak, je v rozpore s dobrými mravmi, ak otec dieťaťa napriek tomu, že navrhovateľka sa od septembra 2014 sústavne na budúce povolanie pripravovala, a to v konkrétnom odbore, si voči nej vyživovaciu povinnosť v primeranom rozsahu neplnil. V konaní nebola preukázaná absencia riadnej dennej formy štúdia navrhovateľky, poberanie platu praktikantky do roku 2017 nebolo jej pravidelným príjmom, dosahovala ho v minimálnej výške a súčasne v rámci absolvovania odbornej

akadémie pre sociálnu pedagogiku, v ktorom odbore našla navrhovateľka i svoje uplatnenie. To, že uvedené uplatnenie realizuje v zahraničí, nemôže byť na ťarchu navrhovateľky, ak aj z osvedčenia predloženého v konaní vyplynulo, že absolvovanie tejto školy je v spojení s certifikátom o uznaní odbornej kvalifikácie v nemeckom a európskom kvalifikačnom rámci riadne priradené úrovni 6 a ktoré vzdelanie absolvovala navrhovateľka v období od 01. 09. 2014 do 31. 08. 2018. Uvedená úroveň je priradená úrovni bakalára a žalobkyňa ju získa po kompletnom ukončení školy, teda 31. 08. 2018. Ide teda o denné štúdium, po skončení ktorého sa bude môcť uplatniť ako učiteľka v škôlke, domovoch, alebo špeciálnych vzdelávacích zariadeniach pre deti a mládež. Napriek tomu, že navrhovateľka v štúdiu pokračuje až do augusta 2018, okresný súd dôvodne určil zvýšenie vyživovacej povinnosti len do 01. 09. 2017, ak z vykonaného dokazovania vyplynulo, že od uvedenej doby už dosahuje navrhovateľka príjem, ktorý nielen pokrýva výdavky v súvislosti s jej štúdiom, ale i výdavky súvisiace s jej potrebami, ktorý je schopný pokryť jej výdavky. Okresný súd tak dôvodne prihliadal i na výšku tohto platu v priebehu obdobia od septembra 2014 až do rozhodnutia okresného súdu.

31. Nie je vylúčené, aby vyživovacia povinnosť rodičov trvala aj v prípade, keď sa dieťa po skončení strednej odbornej školy rozhodne pokračovať v štúdiu na vysokej škole, hoci iného zamerania. Vyživovacia povinnosť z uhla pohľadu prípravy dieťaťa na povolanie končí dosiahnutím prvého najvyššieho stupňa vzdelania v bežnom vzdelávacom procese. Preto, ak sa navrhovateľka vo vlastnom záujme rozhodla pre štúdium na odbornej akadémii, ktoré aj v súčasnej dobe absolvuje a zároveň vykonáva pracovnú činnosť v tomto odbore, a to aj so zreteľom na nedostatok voľných pracovných príležitostí pre nekvalifikovaných absolventov gymnázia, nemožno ju sankcionovať zrušením vyživovacej povinnosti len preto, že k štúdiu a v príprave na budúce povolanie došlo mimo územia Slovenskej republiky, teda v zahraničí.

32. Odvolací súd poznamenáva, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá až do času, kým deti nie sú schopné sa živiť, jej trvanie preto povinný rodič nemôže podmieňovať určitým správaním, resp. smerovaním dieťaťa v zhode s jeho predstavami.

33. V konaní bolo nepochybné preukázané, že v rozhodnom období od 01. 09. 2014 do 01. 09. 2017, ku ktorému dňu žiadala navrhovateľka zvýšiť vyživovaciu povinnosť voči svojmu otcovi, nebola schopná sama sa živiť, pretože sa dôsledne pripravovala na budúce povolanie, ktorú prípravu úspešne absolvovala a je zrejmé, že v danom odbore pracuje a dosahuje príjem, ktorý už tohto času pokrýva všetky jej potreby. Vzhľadom na tieto skutočnosti preto okresný súd dôvodne zvýšil vyživovaciu povinnosť len za obdobie samotnej prípravy na budúce povolanie, počas ktorej nebola navrhovateľka schopná sama sa živiť vzhľadom na tú skutočnosť, že i pokiaľ dosahovala príjem praktikantky, tento nepokrýval všetky jej nevyhnutné potreby tak, ako tomu zodpovedá i dokazovanie vykonané okresným súdom a podrobne uvedené v bodoch odôvodnenia 14. až 41., v rámci ktorých sa okresný súd podrobne zaoberal príjmami a výdavkami samotnej navrhovateľky, ako i príjmami a výdavkami rodičov, preto neobstojí ani ďalšia odvolacia námietka otca navrhovateľky, ktorá poukazuje na nedostatočne zistený skutkový stav zo strany okresného súdu. Naopak okresný súd dôvodne posúdil tak odôvodnené potreby na strane navrhovateľky, ako i schopnosti, možnosti a majetkové pomery na strane otca navrhovateľky, ktorý bol počas celého konania pasívny a prvýkrát sa pojednávania zúčastnil až v roku 2018. Okresný súd na uvedené skutočnosti dôvodne poukázal a počas celej doby trvania tohto konania otec odmietal plniť si svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu, ktoré sa pripravovalo na budúce povolanie. Uvedené skutočnosti však z obsahu vyplývali, mal možnosť sa s listinnými dôkazmi oboznámiť, avšak tento sa bezdôvodne pojednávaniu nezúčastnil až do rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým bol prvý rozsudok okresného súdu zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie.

34. Odvolací súd len pre úplnosť dopĺňa, že i zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene niektorých zákonov v § 35 ods. 1 upravuje, čo možno považovať za prípravu na budúce povolanie a v § 35 ods. 3 výslovne určuje, že za sústavnú prípravu občana na povolanie nie je obdobie, po ktoré sa štúdium prerušilo a štúdium popri zamestnaní na strednej škole a štúdium organizované externou formou na vysokej škole podľa osobitných predpisov. Uvedené skutočnosti súd uvádza ako podpornú právnu úpravu k Zákonu o rodine, ktorá sa otázkou sústavnej prípravy na budúce povolanie zaoberá.

35. Nedôvodnou je i argumentácia odvolateľa spočívajúca v tom, že rozhodnutie okresného súdu je nedostatočne odôvodnené, ak z obsahu tohto rozhodnutia je možné mať za to, na základe akých právnych úvah považoval nárok navrhovateľky za čiastočne odôvodnený, ako aj tú skutočnosť, keď pri

posúdení zmeny pomerov v porovnaní s rokom, kedy bolo naposledy o výživnom voči navrhovateľke rozhodované (rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 8P/217/2009-56 zo dňa 29. 07. 2009 v časti určenia výživného na navrhovateľku), dôvodne posúdil zmenu pomerov na strane navrhovateľky, ako i schopnosti, možnosti a majetkové pomery na strane jej rodičov.

36. Právny záver okresného súdu, že štúdium dennou formou, ktoré absolvovala navrhovateľka od 01. 09. 2014 smerovalo k nadobudnutiu nevyhnutnej spôsobilosti k výkonu budúceho povolania, je vecne správny, a pokiaľ aj počas štúdia mala navrhovateľka nepravidelné príjmy z pracovnej činnosti, či z výkonu praxe, ktorú vykonávala popri štúdiu, tieto nezabezpečovali jej pravidelný príjem, ktorý by pokrýval všetky jej potreby tak, ako na to dôsledne poukázal v odôvodnení napadnutého rozhodnutia okresný súd porovnaním jej príjmu, ako i následne výdavkov súvisiacich so životom navrhovateľky v zahraničí. Dôvodne prihliadol na to, že od septembra 2017 už teoretická príprava v zmysle absolvovania odbornej akadémie nebola súčasťou prípravy na budúce povolanie, touto zostala len prax, za ktorú dostáva pravidelný plat, ktorý pokrýva jej nevyhnutné výdavky, a teda v tomto období je možné konštatovať, že od uvedenej doby je navrhovateľka schopná sama sa živiť.

37. Samotná vyživovacia povinnosť rodičov k dieťaťu trvá, kým nie je schopné samé sa živiť a je charakteristická svojou elasticitou, ktorá vyplýva zo skutočnosti, že dosiahnutím plnoletosti, ani inou časovou hranicou vyživovacia povinnosť rodičov nezaniká, dokiaľ dieťa z rôznych dôvodov nenadobudne schopnosť samostatne sa živiť. Z vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu zákon spája s nadobudnutím schopnosti dieťaťa samostatne sa živiť. U dieťaťa samostatne sa živiť treba rozumieť schopnosť samostatne z vlastných zdrojov uspokojovať svoje reálne životné náklady. Predpokladá sa, aby išlo o trvalý stav, resp. aby bol daný aspoň odôvodnený predpoklad jeho trvalosti. Dosiachnutie príjmu náhodného charakteru nemožno považovať za nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť. Dôležitou je okolnosť, že dieťa získa pravidelný príjem, či už zo závislej činnosti, podnikateľskej činnosti a podobne. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom zásadne trvá v čase sústavnej prípravy na budúce povolanie. Aj vo vzťahu k tejto okolnosti a povinnosti rodičov vyživovať svoje deti existujú výnimky, kedy táto povinnosť zaniká, resp. je dieťa považované za schopné sa živiť napr. štúdiom na ďalšej vysokej škole, externé štúdiu, prerušené štúdiu a pod. Dôvodom spájaným so zánikom vyživovacej povinnosti je vznik schopnosti samostatne sa živiť, spojený so vznikom nároku na príslušné dávky systému sociálneho poistenia v prípade ukončenia prípravy na povolanie a neuplatnenia sa na trhu práce. Na druhej strane Zákon o rodine počíta aj s obnovou vyživovacej povinnosti, napr. v prípade, keď sa dieťa pre ďalšie štúdiu rozhodne neskôr, resp. nebolo prijaté na štúdiu na vysokej škole bezprostredne po ukončení strednej školy, teda v čase, keď sa dieťa opätovne sústavne pripravuje na budúce povolanie.

38. Nie je pravdivé ani tvrdenie odvolateľa, že navrhovateľka vo veku 26 rokov musí byť schopná sama sa živiť, ak návrh na zvýšenie výživného bol podaný v roku 2014, kedy navrhovateľka dosiahla vek 22 rokov, a rozhodla sa pre štúdiu, absolvovaním ktorého si zabezpečila kvalifikovaný výkon práce.

39. Aplikačná prax v súvislosti s touto otázkou vyvodila záver, že pre nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť sú dané podmienky a v ukončení štúdia, keď pojem sústavná príprava na povolanie si pre svoje potreby definujú viaceré zákony, čo môže byť pre súd určitou pomôckou, avšak vždy treba vychádzať z konkrétnych okolností prípadu. Vzhľadom na situáciu na trhu práce, existenciu oveľa širšieho okruhu foriem štúdia, vzdelávacích inštitútov, dopĺňanie jazykových znalostí, potrebných pre možnosť realizácie získaného vzdelania, rekvalifikačné kurzy a pod., prípadne prerušenie štúdia, zahraničné stáže je náročnejšie ustálenie okamihu nadobudnutia schopnosti dieťaťa samostatne sa živiť. Je potrebné brať do úvahy na jednej strane záujem dieťaťa vo vzťahu k jeho schopnostiam a danostiam, aby získalo vhodné predpoklady na svoje lepšie, avšak na druhej strane oprávnená požiadavka včasnosti realizácie uvedených daností, aby nedochádzalo k zneužívaniu rodičovskej vyživovacej povinnosti len z dôvodu prípadného negatívneho postoja k práci. Dosiachnutím plnoletosti, ani dosiahnutím veku 26 rokov, vyživovacia povinnosť rodičov bez ďalšieho nezaniká.

40. Vzhľadom na vyššie uvedené preto odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu ako vecne správny potvrdil, a to vrátane výroku o náhrade trov konania, kedy okresný súd dôvodne aplikoval ustanovenie § 55 CMP, vrátane dôvodov v bode 46 odôvodnenia, na ktoré odvolací súd v celom rozsahu odkazuje a považuje ich za dostatočné pre záver o tom, že navrhovateľka má nárok na náhradu trov konania.

41. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na tú skutočnosť, že neaplikoval ust. § 55 CMP vzhľadom na tú skutočnosť, že ktorýkoľvek z účastníkov konania má možnosť podať proti rozhodnutiu, s ktorým nesúhlasí, odvolanie, preto argumenty uvádzané vo vzťahu k prvoinštančnému konaniu neboli dôvodnými a samotný neúspech odvolateľa nezakladá aplikáciu ust. § 55 CMP.

42. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.
Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnenne premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).